

Lokalhistorisk Årsskrift

FOR GAUERSLUND, GÅRSLEV, SKÆRUP OG SMIDSTRUP SOGNE

Årgang 3 - 2012

Børkop lokalhistoriske Arkiv udgiver hermed sit tredje Lokalhistoriske Årsskrift.

Arkivets dækningsområde er de fire sogne: Gauerslund, Gårslev, Skærup og Smidstrup. Disse sogne udgjorde 1970-2006 Børkop Kommune.

Arkivets formål er at indsamle, registrere og opbevare arkivalier fra privatpersoner, foreninger og virksomheder. Formidlingen af de historier, som gemmer sig i arkivalierne, foregår på forskellige vis, f.eks. gennem udgivelser af bøger og hæfter, ved foredrag og på vores hjemmeside

www.borkophistorie.dk

- her kan man finde fortællinger, billeder, lydclip og film fra lokalområdet.

Søndergade 5, Børkop, ca. 1920

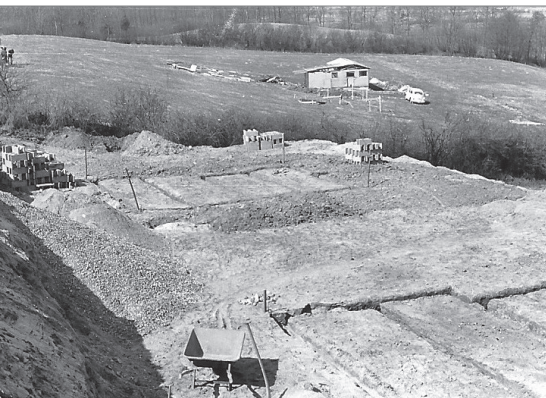
Billedet viser begyndelsen på en firmahistorie. Siden 1910 havde Maren Andersen (Strikke-Maren) Trikotage og Modehandel side om side med Børkop Boghandel (nu Spillobpen). I 1923 flyttede datteren Ingeborg butikken over i Søndergade 12. I 1952 overtog Dagny Pasgaard, som solgte til Else Johnsen i 1977. Lene Strarup overtog i 2006. Da var forretningen flyttet til Nyboder 1. Den bærer nu navnet JOHNSEN Woman Trend Shop.

Årsskriftet er udgivet af Børkop lokalhistoriske Arkiv

www.borkophistorie.dk / Telefon 75 86 60 27

»Koloniseringen« af Mads Madsens Vænge

Flemming Hundevad Meng Sørensen

Udsigt mod vest set fra udgravningerne til Mads Madsens Vænge 2 og 4 i foråret 1964. På Mads Madsens mark ses Poul Poulsens træhus (nr. 5) under opførelse

Det er især vejlensere og fredericianere, der har stået for »koloniseringen« af det store sommerhusområde langs Vejle Fjords sydkyst, der går under betegnelsen »Hvidbjerg-området«. »Kolonien« starter ved det yderste punkt af det, som i dag er Vejle Kommune, tidligere Børkop Kommune og endnu tidligere Gårslev Sognekommune: Indsejlingen til Rands Fjord. Forposten udgøres dermed af Høll / Fladstranden, og så mod vest Hvidbjerg med Østjyllands eneste store hvide klit, der har givet området navn, derefter Mørkholt

med de stejle skrænter, der ind i mellem kommer i skred på grund af undergrundens lerlag. Men hvor kysten igen flader ud og slår et knæk kommer så Mørkholt Hage; dér slutter sommerhusområdet med to store campingpladser inden de fredede Vognkær Enge, og dér indtog sommerhusfolket som noget af det sidste i den lange »koloniseringsproces« det område, der fik navnet »Mads Madsens Vænge«.

Første bølge i starten af 1900 tallet

Den første »koloniseringsbølge« af det engang så afsondrede og øde Hvidbjerg-område fandt sted i starten af 1900-tallet og omfattede forskellige - oftest formuende - personer fra Vejle og Fredericia. Den anden bølge tog sin begyndelse i årene omkring Besættelsens afslutning. Unge mennesker havde opdaget denne nu efterhånden mere tilgængelige plet ved fjorden, og greb, når arbejdspladsen lørdag slap sit tag i dem, cyklen - eller senere, da benzinen var til at komme i nærheden af - knallerten og kørte til Hvidbjerg, hvor man enten opslog sit telt - eller havde et stående. Mine forældre og ugifte mostre var en del af denne bølge.

Man kunne både eje og leje

Næste fase i udviklingen for mange var, at man lejede sig en grund i området og opførte noget, der var større end et lysthus, men langt mindre end nutidens sommerhuse og som regel udstyret med gravet brønd og petroleumslamper. Således byggede min far i 1947 »Toppen« øverst på det, der i dag hedder Volvevej - men dengang Poppelvej - i Mørkholt af brædder, som Windfeldt-Hansens Bomuldsspinderi havde fået leveret sine første maskiner i efter krigen. Sommerhuset stod i moderat ombygget form til 2010. Mine mostre byggede på nabogrunden. Jeg havde nærmest indtryk af, at Windfeldt-Hansens spindemestre, spolemestre, kartemestre - hele funktionærforeningen, som min far også var medlem af, sagde »god week-end« til hinanden

lørdag kl. 12 for så få timer senere at mødes igen i Hvidbjergs sommerland. De var mange - med sommerhuse der ude.

Fredericia Dagblad kom på besøg

Dér deltog man så i de sommerlige sysler: badede i fjorden, solbadede i haverne, gik på indkøb i købmand Mikkelsens butik og festede i de lyse nætter, der ofte genlød af sange til Hvidbjergs pris. I juli 1961 - hvor en Berlinkrise åbenbart akkompagnerede en vejrmæssig katastrofe af en sommer tog Fredericia Dagblads reporter en tur til Hvidbjerg. Han dukker bl.a. op i mostrenes sommerhus:

Fredericia Dagblad skrev:

Huset så pænt ud udefra, indefra lød der sang, og så hed det »Cheri«. Et

Dybt nede under den ensomme kalv på Henry Pedersens mark fra 1966 ligger Mørkholt Strand Campings kiosk og svømmebassin i dag. Højen tjente først som grusgrav, og da gruset var gravet bort, blev her campingplads.

nærmere eftersyn konstaterede fire familier med de gode danske navne: Nielsen, Pedersen, Hansen og Sørensens. De sad rundt om i stuen. På bordet stod en enorm kaffekande plus et utal af kaffekopper. Sangen lød: »Vi har det – åh åh...« Det værste var, at man virkelig så ud til at have det dejligt.

»Velkommen i det fugtige«, lød den sarkastiske velkomst. »Jo, tak«, lød det dryppende svar, mens tre regndråber i forening rislede koldt ned ad ryggen. »Hvordan får man tiden til at gå?« »Fint, udmærket. Vi lever udmærket. Går i seng ved 22 – 23-tiden og står op ved 7-tiden.« »I det vejr?« »Selvfølgelig«, svarer fruene i hjørnet. »Vi går rundt og besøger hinanden. Taler sammen, diskuterer, ordner verdensproblemerne.« »Ja, vi har da fundet ud af«, bryder fruene i det modsatte hjørne ind, »at vi alle bliver russere, hvad enten, vi vil eller ej. Der er vist ikke rigtig noget at gøre«. »Er det Berlin-spørgsmålet?« »Ja, hvad ellers«, svarer den lidt ældre herre med den lille dreng på skødet, »men det er ikke det eneste, vi har ordnet«. »Åh, vi mangler én ting«, siger fruene ved kaffebordet. »Vejrguderne har vi i hvert fald ikke ordnet – endnu«. Alle stirrede ud ad vinduet. Det var ikke engang nødvendigt. Den trommende lyd på taget fortalte alt. »Men tro ikke, vi keder os. Vi spiser en ordentlig frokost og får en lille én til. Så sover vi den næste dag, eller spadserer ture eller organiserer biltur«. »Hvordan med badelivet? De

så alle undrende på hinanden. Badelivet i juli? I Hvidbjerg? Man fik så underligt fornemmelsen af at have sagt noget forkert.

Ukuelighed og optimisme - men også udblik mod verden - var sommerhusfolkets adelsmærker.

Gode tider bliver bedre

I takt med, at de gode tider i tresserne blev bedre, fortsatte udviklingen i boformen. Nu ville man godt have sommerhuse med lys, vand og varme – og med lidt mere komfort. Flere fandt – som min familie – frem til et typehus, problemet var kun, at man havde lejet grundene i Hvidbjerg, og ejeren var ikke lige parat til at slagte den gås, der lagde guldæg. Dermed begyndte jagten på egen grund.

På vej mod Hagen

Hvidbjerg-Mørkholt-området var pænt bebygget allerede i midten af tresserne. Langsomt havde sommerhusene bredt sig mod det sidste område i Mørkholt Hage langs Duevej, hvor Vejle Amts Gymnastikforening i mange år havde haft en lejrskolebygning. Bl.a. buntmagerfamilien Ulf og smedemester Weissenborn ferierede på Duevej. Yderst på hagen lå Horsens FDFs »Søborg«, hvor den havde ligget siden 1908, og da Mariasøstrene kom til Mørkholt Hage i 1950 og opførte sommerlejren »Stella Maris« var der også langs Marius Hansens Vej kommet sommerhuse og langs Spurvevænget på selve Hagen havde bl.a. el-instal-

latør Regner Jensen, sparekassedirektør Kurt Marker, tømrermester Holger Jensen og Rønnow-familien haft sommerhuse i flere år. Gennem bekendte på sidstnævnte vej, fik mostrene og mine forældre i 1963 at vide, at Martha Jørgensen, der ejede en lille gård på Hagenvej, havde grunde til salg. Mar-

thas mand Ejnar, havde drevet en lille maskinstation, men var omkommet ved en arbejdsulykke året forinden, og hun drev nu et lille landbrug på stedet.

Der foregik en vis vandring fra »det gamle« Mørkholt sammen med os: Poul Frønde og Peter Reinholdt Jensen ankom i et lignende ærinde. De købte

En søndag i juli 1966, hvor Mads Madsens Vænge endnu kun består af spredt bebyggelse: Nederst ved fjorden kan man yderst til venstre se »Sika« (nr. 65) og ved siden af denne på den store grund Johannes Seebergs »Kvik« (nr. 76), der blev revet ned omkring 2002. I anden række fra kysten ses Poul »Mælkemands« / Johannes Brøns' hus (nr. 51), mens Jens Stissing's identiske hus er skjult under parasollen.

grund hos Marthas nabo Mads Madsen, og det var især fra hans jord de sidste sommerhusgrunde blev udstykket.

Mads Madsens strandeng

Da vore nye huse stod færdige i sommeren 1964, var der kun spredte bebyggelser på det, som engang havde været Mads Madsens strandeng helt nede i 1. og 2. række ved kysten. Yderst lå et rødt sommerhus bygget i tredivers typiske sommerhusstil, »Gyvel-hytten«. Huset blev først og fremmest lejet ud, og ejeren benyttede det sjældent. Dernæst fulgte to tvillingehuse i smuk og stilren bungalow-stil opført af håndværkerdynastiet Lynggaard-Petersen fra Vejle. Det ene, »Fjordbo« beboedes af Erna, der var storesøster i Lynggaard-Petersen-familien og hendes mand Henry Holst Sørensen. Det andet »Sika« af Henrys søster og bror Sigrid og Karl. Derpå en tredobbelt grund med Grejsdals-købmanden Johannes Seeborgs stilrene sommerhus, »Kvik« - nok én af dette områdes pionerer, der havde ferieret her en del år, og alleryderst mod øst folketingsmedlem og realskolebestyrer Marius Buhls hus, der delte alder og udseende med Gyvel-hytten. I anden række fandtes bl.a. længst mod øst tre huse, der i virkeligheden var variationer over det samme tema og sikkert bygget af samme mand.

Områdets Sokrates

Det østligste ejedes af farvehandler fra Vesterbrogade Jens Stissing og hans kone Laura. Stissing var om-

rådets svar på Sokrates. På fredagenes og lørdagenes sommereftermiddage, så man Stissing gå omkring i området med sin vandrestav. Mødte han en anden fodgænger, var han mand for at præsentere denne for ét eller andet kontroversielt udsagn, og snart efter var Stissing og samtalepartneren i diskussion. Mens diskussionen bølgede, lagde Stissing sig ofte – stadig med vandrestav – ned i vejkanterne og fortsatte diskussionen fra sit leje dér. Når diskussionen var slut, skete det ikke sjældent, at Jens Stissing – mødig efter den megen snak – faldt i søvn i sin vejkant. Derfor kunne man, når den stissingske aftensmad stod på bordet ofte

Martha Jørgensen med sin mangeårige trofaste collie-hund 'Lassie' fotograferet i 1971.

se Laura gå rundt for at søge efter sin sovende bedre halvdel. Laura var med sin aristokratisk-venlige dannelse et praktisk og nyttigt korrektiv til Jens.

Munch-Sørensen klanen

Ved siden af Stissing's boede i starten Poul »Mælkemand«, hvis datter, Birgit, var gift ind i en anden håndværkerklan: Munch-Sørensen-familien. Især hendes mand, Henry Munch-Sørensen, men også i et vist omfang dennes bror Erling byggede flittigt i området i hvert fald 5 – 6 huse foruden dem, som Henry var med til at bygge for »Panbo-Huse«, hvor han var ansat, og sporene af deres virke ses stadig i dag. Birgit Munch-Sørensen forsøgte sig med en iskiosk oppe ved Hagenvej, men så stort var kundeunderlaget på Hagen endnu ikke, og vi børn derude måtte snart igen trave de to km til Hvidbjerg, hvis vi skulle have os en is.

Der er ingen tvivl om, at de mange sommerlejre i området har præsenteret rigtig mange mennesker for Mørkholt Hage. Mennesker, som senere har ønsket sig tilbage dertil og bygget sommerhus dér. Udlejningshuset »Gyvel-hytten« har også på den måde introduceret folk til stedet. Repræsentant Frank E. Petersen og hans kone Anne Cathrine havde lejet hytten nogle somre i starten af tresserne, men umiddelbart før vi kom dertil havde de købt grund længere oppe på Mads' mark og fået en tømrer fra Høll til at bygge et lille sommerhus »Gry«, som også var ét af de få, der lå der, da vi ankom – i

ensom majestæt på marken (det måtte oven i købet flyttes lidt, da der skulle laves veje i området).

Vi deltog i starten af det store byggeboom på Hagen. I årene fra 1964 – 67 blev hele vænget bebygget – på nær én grund, der først blev forsynet med et traditionelt norsk bjælkehus så sent som i 2003.

Mads Madsens Vænge

Justermester Ivar Dahl fra Vejle Elværk, der var formand for Vejle FDFs 2. kreds, havde været med til at bygge FDF-sommerlejren »Helsig« i Vognkær Enge omkring 1960. Også han faldt for stedets charme og byggede sommerhus i nærheden af os. Han tog siden en mangeårig vagt i vængets grundejerforening som formand. Da grundene – bortset fra vore to – bestod af Mads Madsens tidligere mark og strandeng, besluttede områdets grundejerforening, da den blev dannet i 1967, at kalde vejen og området for »Mads Madsens Vænge«, det blev Mads vældig stolt over. Men – der er ingen tvivl om, at Mads og hans kone Ellen så med stor undren på disse mærkelige byboere, der i stort tal købte parceller af ham. Han var en stout bonde, der – i lighed med Hagenvejs andre bønder Jens Bonde, Henry Pedersen, Martha Jørgensen, Carlo Hansen – havde fået sin føde af sin lille gårds drift. Tiden var hastigt ved at rinde ud for den slags småbrug, Carlo supplerede sit beskedne agerbrug som malermester, Marthas mand Ejnar med en maskinstation, hun selv siden

som hjemmehjælper. Den lokale »stor-bonde« på fuld tid, Ejnar Buhl, en retskaffen hædersmand, der som mange landbrugere i den generation også var samfundets støtte og ydede sit i foreningsarbejde, brugsbestyrelse m.v. på egnen, havde set, hvad vej vinden blæste. Han købte jord op, og han overtog også – efter Mads' eget ønske – hans gård, da han var død og Ellen flyttet på »aftægt« i Gårslev. Ejnar Buhl, der i øvrigt var nevø af foromtalt Marius Buhl, byggede og ejede en overgang hele tre sommerhuse på Mads Madsens Vænge. Han lejede dem mest ud, men brugte dem også i begrænset omfang selv, og han spillede en meget stor og positiv rolle i grundejerforeningen.

Campingpladserne kom til

Et par år efter byggeboomet på Mads Madsens Vænge solgte Henry Pedersen sin strandeng, naboparcellen mod vest til Mads' tilsvarende, til personaleforeningen på Vejle-virksomheden Tulip, der anlagde en stor campingplads på engen. Da samme Henry 4 – 5 år senere var færdig med at grave grus på den næste nabomatrikel, solgte han den til Indre Mission, der med deres »Bibel-camping-concept« var vokset fra den hidtidige plads i Hvidbjerg. De to store campingpladser var i sommermånederne et stort tilskud til områdets folkeliv – og for os børn betød det, at der rent faktisk kom lokale isforhandlere!

7 uger på landet

Sommerhusene på Mads Madsens

Vænge var efterhånden »version 2.0« i forhold til de små hytter på lejede grundstykker, vi havde kendt tidligere. De var isolerede, der var el og vand – ofte sågar TV! Og da ingen af os kunne få nok af denne perle ved fjorden boede vi der året rundt. Alle weekends og ferier, også jul og påske, tilbragtes dér. Mange af os havde hjemmegående mødre, så når det ringede ud til skoleferie flyttede vi 7 uger på landet og vore fædre kørte til arbejde i Vejle. Man kunne lege ude i den lyse, gennemsigtige nat, man kunne ro på fjorden, og i det hele taget havde jeg nogle legekammerater: Nina, Frank E. Petersens datter, Carsten Brøns, Ole Seeberg, Niels Frænde, som man fik et helt specielt sommerligt forhold til. Mange af os boede ikke langt fra hinanden inde i Vejle, men tanken om at ses dér, opstod sjovt nok aldrig.

Tilbageblik

I dag har vi overtaget mostrenes sommerhus på Mads Madsens Vænge, og nænsomt udbygget det til dobbelt størrelse, uden at beskadige dets »sjæl«, mine forældres sommerhus på nabo-grunden har været handlet flere gange siden deres tid. Men der er faktisk andre af husene, der er blevet overtaget af næste generation. Ivar Dahls datter og svigersøn, Kirsten og Ole Steen har f.eks. overtaget og også nænsomt ombygget hans hus. Murermeister Kaj Christensen murede gule villa – næsten jævnaldrende med vort hus – ejes af sønnen Jan, der selv har bygget det ganske

meget om. Når jeg fra vor højtliggende terrasse betragter områdets ca. 60 sommerhuse, er der flere, der stadig ligger i en tidslomme, andre er kraftigt ombygget og andre igen er revet ned og erstattet af sommerhuset version 3.0! Jeg er fortrolig med børnelatteren i den lyse nat fra Mads Madsens Vænges mange haver og campingpladserne. Latteren er den samme nu som dengang. Sommerlivet leves på tværs og trods af tiden alligevel på mange måder, som da mine forældre cyklede ud til deres hjemmebyggede hus om lørdagen. Gennem erindringens slørskyer ser jeg Jens Stissing liggende i diskussion i en vejgrøft og overlærer Johannes Fog Brøns, der købte Poul Mælkemands hus og havde det i mange år. Han elskede området,

friluftsmenneske, jæger og lystfisker som han var. Jeg kan se hans ranke khakiklædte skikkelse for mig, når han spadserede ad de sommerstøvede veje med sin jagthund Zita med en særlig duft af barbersprit og cigarrøg i sit kølvand. Jeg ser Carlo Rømer, den bornholmske stenhugger på sin daglige inspektion til den lille mekaniske sluse og pumpe, som han havde installeret for at undgå, at hans og andre grunde nede på strandengen, der lå under havets overflade ikke oversvømmedes – eller når han efter sin hjemøns stolte traditioner gik til søs og røgtede garn fra sin lille håndbyggede norske træjolle. Rømer, der havde belagt sin grund – ikke med almindelige fliser som vi andre – næh, med højglanspolerede granitfliser og

Udsigten mod nord i 1971. Nede ved fjorden ses fra venstre Ejnar Buhls bungalow (nr. 59), "Gyvel-hytten" (nr. 61), Henry Holst Sørensens "Fjordbo" (nr. 63), der blev revet ned midt i 90'erne, Sika (nr. 65). I 2. række ses Poul Johansens "Jels-hus" (nr. 57), nedrevet omkring 1990, blikkenslager Hans Pedersens A-hus (nr. 55), nedrevet omkring 2000, lærer Hans Hartmanns hus (nr. 53) og Johannes Brøns' hus (nr. 51), kraftigt ombygget i 2011/12. I tredje række fra venstre ses Erling Munch Sørensens hus (nr. 39), Preben Jørgensens og Rolf Magnussens huse (nr. 41 og 43), der stadig står og som dengang mest var udlejningshuse, bogtrykker Knud Svendsens hus (nr. 45), der er bygget af Henry Munch Sørensen, og skjult bag træet lærer Svend Jørgensens "Panbo-hus", "Blokhuset". I fjerde række kan man yderst til venstre se Carlo Rømers hus (nr. 29) efterfulgt af Aksel Jensens af Henry Munch Sørensens byggede træhus (nr. 27) og fodboldspilleren Iver Schrivers A-hus (nr. 25)

hvis kone Liselotte hver lørdag mid-
dag sås stå på sommerhusets tag, som
hun trakterede med en gulvskrubber
i rengøringens tjeneste. Jeg ser »rø-
geren«, Christian Mortensen og hans
kone (Mar)Grethe, min families gæst-
frie genboer. De drev i mange år et lille
familieejt røgeri i Strandgade i Vejle,
og Christian, der i hverdagen ikke gjorde
stort væsen af sig, kunne i et festligt
lag en sommernat pludselig forvandles
til en gudbenådet fortæller, der kunne
berette om mærkelige skæve Vejle-eks-
istenser og disses gøren og laden. Kryd-
ret med næsten surrealistiske sange,

som han selv foredrog til eget akkom-
pagnement på den tids rillede »Fanta«-
flasker.

Trafik på fjorden

Og så er der udblikket over fjorden med
lystsejlernes hvide sejl mod en blå som-
merhimmel, fragtskibe på vej til og fra
Vejle Havn. I de allerførste år var Vejle
Dampskibes »Hvidbjerg« og den legen-
dariske »københavnerdamper« »Rib-
erhus« faste indslag i fjordtrafikken.
Det lille, kompakte Træskohage Fyr,
der ligger lige over for vore grunde på
Nordkysten, er et andet. Fyret sendte

trofast sit grønne blink ud over fjor-
den vinter og sommer, lige til der i
1982 for bestandig blev slukket for
det. Det var sammen med Vognkær-
fiskernes »Klara Kristine«, der tidligt
hver morgen putrede ud på sin daglige
tur for at røgte net og garn, så fisk-
erne op ad formiddagen kunne sælge
af deres fangst til feriefolkets mid-
dagsborde, og den frem mod Skt. Hans
stadig tydeligere gøg, faste elementer i
livet på Hagen.

Thorkild Worm - en entusiast

En anden Hvidbjerg-entusiast, vor

gamle nabo i tiden inden Mads Mad-
sens Vænge, kommunekasserer Thor-
kild Worm har i en artikel »Fjorden
– september 1991« sammenfattet sine
følelser for fjorden, der efter hans men-
ing er alfa og omega for alle Hvidbjerg-
kolonisterne – og jeg gør gerne hans
velvalgte ord til mine: »Sidst på af-
tenen er månestrålen væk, og vi ser nu
blinkene fra fyrene på Æbelø og Trelde
Næs, og på et tidspunkt kommer det
sene Billund-fly blinkende ind langs
fjordens nordside. – I morgen bliver
det nok igen en dejlig dag ved Vejle
Fjord.« ■

Udsigt mod vest set fra nr. 2 i oktober 2004. Overfor ses Ejnar Buhls murede hvide hus (nr. 1),
murermeister Kaj Christensens hus (nr. 3) næsten skjult og det nye hus, der har afløst Poul Poul-
sens træhus (nr. 5). På modsatte side af vejen ses Christian Mortensens Skarriksø-hus (nr. 23),

Frank E. Petersens noget ombyggede »Gry« (nr. 21), murermeister Skovs murede A-hus (nr. 19).
Bjarne Jørgensens træhus (nr. 17), der senere er revet ned, og Poul Frændes og Peter Jensens
murede huse (nr. 15 og 13).

William Hansen i Smidstrup

Helle Bøggild

William Hansen blev født i 1908 på Kvisthøj i Sdr. Esterbølle på Fyn, hvor hans far var landmand. Det erhverv havde William Hansen absolut ikke lyst til at give sig i kast med; nej, han ville male selvom betingelserne var vanskelige. Han fik undervisning af kunstmaleren A.C.Tersløse på Teknisk Skole i Odense og debuterede på Forårsudstillingen i Odense i 1930. Den noget yngre William Hansen var stærkt beslægtet med kunstneren Thorvald Petersen, men sammenlignet med ham var William noget mere lyrisk indstillet i sin naturbetragtning. Hans udtryksform blev dog hurtigt mere selvhævdende og han havde et mere ukritisk syn på de opnåede resultater. Noget af det bedste han frembragte skete ude i Sdr. Esterbølle.

Germinalen stiftes i 1934

Han var medstifter af Germinalen, som var en kunstnergruppe, der betød spiremåned. Den blev stiftet i efteråret 1934 som en indirekte følge af, at en kreds af yngre fynske malere blev nægtet deltagelse på den odenseanske Forårsudstilling i 1935. På Germinalens udstillinger i årene 1935-39 havde han

mange billeder med et realistisk indhold. I billederne fra 1937 er den kubistiske opbygning stærkt fremtrædende. I dette år udstillede han også på Charlottenborg sammen med navne som Kandinsky, Klee og Appel. På Germinalens udstilling i 1938-39 har det socialrealistiske atter overtaget. I 1938 malede William Hansen alle sine arbejder over, så fra hans side kom der kun akvareller med på Germinalen i 1939. I 1940 var der ingen udstilling, og William Hansen udtrådte af Germinalen.

Sammen med andre fra Germinalen stiftedes Unionen, der havde sin første udstilling i Den frie Udstillingsbygning i maj 1943. Efter nogle år opløstes den dog igen. Gennem mange år udstillede han på Fyens Stifts Kunstforenings forårsudstilling og i 1963 trådte William Hansen igen ind i Germinalen.

William Hansen gik under jorden

I efteråret 1943 blev William Hansen efter et sammenstød med værnemagten tvunget til at gå under jorden. Noget af den efterfølgende krigstid var han i Gadbjerg Præstegård. Årene 1943-1949 kaldes hans vagabondperiode og fra denne periode findes der ikke ret man-

ge billeder. Fra 1949 til 1960 boede han i et fodermesterhus i Sdr. Esterbølle. Huset var ejet af Viggo Hansen, en af Williams barndomsvenner, og huslejen blev betalt i naturalier, nemlig med malerier. Viggo Hansen accepterede dette idet han ikke troede, at William Hansen havde rede penge. Den samme betalingsmåde blev også i stort omfang anvendt over for forretningsdrivende og håndværkere.

I 1950'erne købte William Hansen et folkevognsrugbrød, kaldet Fantomet. Det benyttede han flittigt til at komme ud i naturen for at finde egnede motiver.

Smidstrup 1948-1959

Fra ca. 1948 og frem til 1959 opholdt William Hansen sig undertiden i Smidstrup. Det var ellers en gåde, hvorfor han slog sig ned i Smidstrup, for han havde hverken familie eller bekendte omkring landsbyen, og han var ca. 50 år dengang. Den lokale malermester Kjeld N. Jeppesen har kendt ham i mange år, idet William Hansen slog sit staffeli op uden for malerforretningen. Så skulle Kjeld N. Jeppesen lige se, hvad han lavede. I begyndelsen havde William Hansen et værelse og atelier på 1. sal i Otto Kjærs bygning på Præstemarksvej. I bygningens underetage var der en frisørsalon samt det lokale bibliotek.

Hvor længe William Hansen boede i Smidstrup er det svært at sige. Mest sandsynligt har det været i kortere perioder. Maleriet Smidstrupgaard fra 1948 må være malet fra hans bolig på

Karla Kjær med et billede udført af William Hansen.

Præstemarksvej og forestiller vejen, der går forbi gården. Lyset giver associationer til en forårssol, men bladene er endnu ikke sprunget ud. I højre hjørne af billedet står der tre slanke træer, som danner et repoussoir til gårdens røde og vejkantens gule farve og skygger fra gårdens tag. Konturerne er grove. Målemåden er en slags realisme. Men det er ikke den eneste genre, der optræder i William Hansens billeder. På et fotografi ses Karla Kjær foran Præstegårdsvej 1. Hun holder et maleri som forestiller to tynde mænd, der maler et kirketårn. Den ene står på en stige, og perspektivet er urealistisk. Maleriet minder om en karikatur.

I 1950 var der en alvorlig brand i familien Kjærs hus. William Hansens værelse med atelier brændte. Hvor han boede ved senere ophold i Smidstrup

Karla Kjær og William Hansen

vides ikke. Medens han opholdt sig hos familien Kjær er William Hansen fotograferet sammen med Karla Kjær, og det er tydeligt at se, at han er tynd og dårligt klædt. Nogle Smidstrupborgere kan huske ham og de beskriver ham som en meget beskeden og venlig mand. William Hansen gik med en hat og en halvlång frakke. Han var noget af en vagabond at se på.

Ven med Corydon & Quist

William Hansen fik nogle venner i Smidstrup, lærer Corydon og familien Quist, og han besøgte dem jævnligt. William Hansen gik af og til hen til Corydon, som havde erhvervet en del af hans malerier. Ofte var besøgene afpasset således, at det skete lige før man skulle spise til middag, og så blev han inviteret med. Han var også med

til bryllup hos lærer Corydons og lånte ved den lejlighed et kjolesæt af Corydon. Men om det var en forglemmelse eller en mangel at Corydons ikke havde tænkt på passende fodtøj til kjolesættet skal være usagt, men i hvert fald så mødte William Hansen op i sine malersko til festen – det har nok ikke set så flot ud.

Smidstrup Skoles aula

Da der i 1959 skulle bygges en ny skole i Smidstrup tilbød William Hansen at udsmykke aulaen gratis som et minde om sin tid her. De håndværkere, som havde arbejdet på skolen gav et bidrag, og der blev samlet kr. 500 ind samt to flasker vin, som ved aulaens indvielse blev givet til William Hansen. Udsmykningen af aulaen er William Hansens hovedværk fra tiden i Smidstrup. Kjeld N. Jeppesen har restaureret værket i år 2000.

Aulaens billeder: Man ser en natur, hvor der i venstre side svæver en menneskelignende sol med øjne, der ligner fugleøjne. Omkring solen er der svaler

William Hansens atelier på Præstegårdsvej 1, Smidstrup brænder

og nederst på væggen er der en rovfugl, som har kontakt med en blomst. Spidsvinklede trekanter illuderer solstråler. I højre side er der et maritimt motiv, som sammen med solen giver et lyst indtryk. En mytologisk hest afslutter billedrækken (den trojanske hest).

Medens han boede i fodermesterhuset i Sdr. Esterbølle var han en flittig gæst på Nørre Alle hos Ellen Østergaard i Strib. Ellen var bror til Viggo Hansen og hun var således også en af Williams barndomsvenner. Når William kom på besøg og han observerede, at der var en lille plet på væggen i trappeopgangen til første sal i huset, så malede han en lille fugl eller noget andet, som kunne dække pletten. Det betød, at trappeopgangen blev et stort maleri med fugle, træer og både. Ligeledes malede han malerier på alle lågerne i køkkenet.

Flytter til Strib i 1960

I 1960 købte William Hansen Ellens hus i Strib og flyttede ind sammen med Marie, som han nogle år senere blev gift med på Middelfart Rådhus. Stor var forundringen – ikke mindst for Viggo Hansen - da William købte huset. William kom med en stor pose med mange penge i og betalte dermed udbetalingen.

Hurtigt fik han bygget et atelier i haven hvorfra han havde direkte udsigt til indsejlingen til Lillebælt. Ligeledes blev huset udsmykket med nogle vinduer med farvet glas. Lignende vinduer genfinder man på skolen i Strib. Naturalieøkonomien fortsatte i Strib, så

William Hansens hus i Strib.

der findes mange malerier af William i Strib og omegn. Han boede i huset frem til sin død i 1991. Han ligger begravet på Sørslev Kirkegård sammen med Marie, der døde i 1994.

Fra den tidlige del af Strib-perioden stammer mange af William Hansens bedste og største værker. Mange billeder af fynske kirker er blevet malet i denne periode, og store udsmykninger i offentlige bygninger blev udført. Nævnes skal især byrådssalen i Middelfart Rådhus, der rummer William Hansens vægudsmykning på fire gange otte meter. Mange af motiverne i udsmykningen, en abstrakt sol, fugle og både, genfinder man i vægmaleriet fra 1959 i Smidstrup-Skærup skole.

Kilder:

Herman Madsen:
Den fynske Malerkunst, 1935
Niels Th. Mortensen:
Dansk Billedkunst, 1939
Ib Paulsen: *Germinalen, 1964*

1.

2.

1. Byrådsalen i Middelfart.

2. Nikolaj Kirke i Vejle.

3. Udsnit fra aulaudsmykningen
i Smidstrup-Skærup skole

4. Smidstrupgård

3.

4.

Skærup Forsamlingshus

Af Bent Faurschou

Efter det famøse nederlag i krigen i 1864 blev der en helt anden tid i Danmark. Vi mistede en tredjedel af riget, og ca. 900.000 danskere kom under tysk overhøjhed. Dette måtte der gøres noget ved. Det var især skytte- og gymnastikforeningerne, der ønskede bedre forhold. De ville have oprettet og bygget øvelses- og forsamlingshuse, hvor man foruden øvelser også fik et samlingssted for alle sognets borgere, hvor også det frie ord, som Grundtvig udtrykte det, kunne komme til orde. Der måtte kæmpes for danskheden under det tyske styre.

50 forsamlingshuse bygges

Der blev bygget ca. 50 forsamlingshuse i årene 1864 til 1920 i det sønderjyske område. Det var de stigende vanskeligheder med at finde mødelokaler til de danske møder og sammenkomster, der lå bag byggeriet.

De tyske myndigheder havde i 1870'erne og 1880'erne systematisk forsøgt at svække dansk kultur. Igenem 1880'erne blev det værre og værre. Dansk forsvandt som undervisningssprog i skolerne.

Tanken om forsamlingshuse greb

om sig også i det øvrige land nord for Kongeåen. De første forsamlingshuse begyndte at tone frem i slutningen af 1860'erne, og antallet steg op gennem århundredet. I 1900-tallet fortsatte byggeriet. I femåret 1905-10 blev der således bygget ca. 30 forsamlingshuse. I det sønderjyske område, hvor den tyske overhøjhed var mest snærende, søgte myndighederne på alle måder at genere byggerierne. Selv tidligere tilladelser blev kasseret eller forhalet. Der faldt bøder for centimeter store afvigelser i byggetegningerne, ja, selv en revne i et gipsloft var nok til at et nyt forsamlingshus blev lukket og erklæret sundhedsfarligt!

Byggeriet af forsamlingshuse fortsatte dog nord og sønder for Kongeåen op til 1960'erne. På landsplan ligger tallet nok på ca. 1.800 til 1.900 huse. I 2012 er der nok ca. 1.600 fungerende forsamlingshuse.

Skærup

I Skærup var der også fremsynede mænd og kvinder, der ønskede bedre forhold til afholdelse af møder og sammenkomster. Det startede i Skærup Brugsforenings bygning på Overbyvej i

et loftslokale, hvor bestyrelsen i brugsen havde givet lov til afholdelse af møder m.v. Hvornår man fik tilladelsen og derefter benyttede lokalet vides ikke præcist, men flere mener i årene 1910-12. Men sognerådet havde forbudt offentlige baller og udskænkning af spiritus i disse lokaler.

Tanker om et egentligt forsamlingshus blev efterhånden presserende og med et tilsagn om en gratis grund skænket af gårdejer Hans Damkjer, Skærupgård, kom man i gang. Skærup Forsamlingshus er som alle de andre finansieret af den lokale befolkning. Der var ingen hjælp eller støtte at hente fra lokale myndigheder.

Forsamlingshus på andelsbeviser

I Skærup solgte man andelsbeviser til 50 kr., som dog kunne afdrages over 5 år. Man fortsatte med at sælge andele, hvortil der blev ofret tid og kræfter fra foredrags- og ungdomsforeningerne, og alle i sognet ydede bidrag til huset.

Byggeriet kom godt i gang i 1922, og trods optagelse af et mindre lån stod forsamlingshuset klar til indvielse i 1923. Indvielsen fandt sted den 3. februar 1923, og den første bestyrelse blev valgt den 4. februar. Den bestod af gårdejer J.P. Hansen, Damkjergaard, som blev formand, gårdejer Hans Damkjer Nielsen, Skærupgård, samt Adolf Buhl, Haugård. Sidstnævnte var også

Skærup Forsamlingshus som det så ud før tilbygningen

sognefoged.

Ungdomsforeningen, der dyrkede idræt af forskellig karakter, lånte i sommerhalvåret en mark, hvor man kunne øve i forskellige discipliner. I Vinterhalvåret brugte man forsamlingshuset, hvor man også tog stor del i de forskellige aktiviteter.

På dette tidspunkt var der mange tjenestefolk på gårdene, og den lokale befolkning bakkede også op om de mange tiltag som f.eks. foredragsforeningen foreslog. Der blev hidkaldt talere for oplysning om de nye tiltag indenfor landbrug, håndværk, husholdning og politik. Gode, festlige arrangementer som høst-, fastelavns- og juletræsfester var med til at garnere de måske indimellem lidt tunge foredrag. Men den

store brede folkelige kultur fik gode kår i huset.

Skærup skole blev nedlagt

I efterkrigstiden og op i 1950'erne forandrede meget sig. Folkeholdet på gårdene blev mindre, og bilismen tog fart. Andre ting ændrede sig også, ikke mindst da man begyndte at nedlægge de små skoler i landsbyerne for at samle børnene i centralskoler. Dette skete også i Skærup, men der var heldigvis fortsat god opbakning til de mange forskelligartede aktiviteter i forsamlingshuset. Dette taler til stor ære for de dengang siddende bestyrelser, der straks tog den nye tids udfordringer op. Tiden var ikke længere til, at de unge blev i Skærup. De søgte andre ud-

fordringer: uddannelse, fraflytning for indgåelse af ægteskab, køb af egen gård eller ejendom eller beskæftigelse i industrien.

Et forsamlingshus, der blev godt benyttet og var oppe i årene, krævede også en del vedligeholdelse. Man søgte gennem årene at udføre de mest nødvendige reparationer, men samtidig søgte man også at leve op til tidens krav. Det krævede en ekstra stor indsats fra bestyrelsen og forsamlingshusets venner. I de såkaldt glade 60'ere var disse forsamlingshuse ikke værdsat – deres store betydning til trods – man var nu gået ind i hal-alderen, og derfor mente mange, at forsamlingshusene havde udspillet deres rolle.

Skærup Forsamlingshus blev for-

holdsvis sent bygget, og det kan skyldes, at der ikke var så mange borgere i Skærup, og som sogn var befolkningen mere spredt end f.eks. i Smidstrup og Højen, hvor man fik forsamlingshuse allerede i 1905. Smidstrup har altid haft en større lokalbefolkning end Skærup, og derfor blev centralskolen også bygget i Smidstrup i 1959.

Vort samlingssted

Vi er i Skærup fortsat glade for vores efterhånden eneste samlingssted, nemlig forsamlingshuset. Der er gennem årene kæmpet for bevarelse af huset, og derfor kan vi kun glæde os over, at bestyrerparret Gitte og Jørgen Jørgensen ville overtage huset. Jørgen Jørgensen fremsatte selv tilbud om at købe forsamlingshuset, og det blev accepteret af to generalforsamlinger i 2006. Grunden til salget var sikkert, at bestyrelsen ganske simpelt var kørt træt af stadig flere og større krav om reparationer og vedligehold af huset, og økonomien kunne slet ikke følge med længere. Der blev indgået en aftale med de nye ejere om, at foreninger og råd m.m. fortsat kan afholde møder og fester m.v. i forsamlingshuset.

Der er kommet en flot tilbygning til, og den klæder det gamle hus godt. Vi kan kun glæde os over, at der stadig kommer flere gæster, der kan nyde forsamlingshusets flotte lokaler og nyde god mad i de smukke omgivelser.

Jeg ønsker al held og lykke for Skærup og Skærup Forsamlingshus, nu og i årene fremover. ■

Forsamlingshuset efter tilbygningen.

Erindringer fra DKA's første år

Fortalt af Marie Rasmussen, født Jørgensen, til Ellen Rasmussen

Fra Horsens til Brejning

Marie Jørgensen blev født i Horsens i 1888. Da hun var 10 år gammel, fik hun plads hos en hattedame i byen, hvor hun bragte hatte ud til de fine damer. Lønnen var 4 kr. om måneden. Efter konfirmationen ønskede hun at 'komme hjemmefra', og som 17 årig søgte hun job på De kellerske Anstalter (DKA). Hun ville gerne til den blå blinkende Vejle Fjord.

Marie Jørgensen prøvede at arbejde på alle afdelinger: Mandshjemmet, Mandsasylet, Kvindehjemmet og Kvindeasylet. Cellen, der lå lidt for sig, var hun også ansat på. Hun var i Brejning fra 1905 til ca. 1921, hvorefter hun fik ansættelse på anstalten i Ribe.

Marie Jørgensen og søsteren Martine ved Brejning Strand 1918.

Det daglige virke

På Kvindehjemmet var der en blind pige, som hed Johanne. Marie Jørgensen skulle flette hendes hår hver dag, ellers følte Johanne ikke, at håret sad ordentligt. På en anden afdeling var der en blind ung mand, som hed Theodor. De to fulgtes hver dag over til skolen til sang. Lærerinden hed Elisabeth Petersen. Hun spillede violin, så de to elever lærte melodierne til de danske sange. Lærerinden læste også teksten op for dem. Når de to unge havde hørt tekst og melodi én gang, kunne de den udenad med det samme. Og det var mere end de seende kunne præstere, hvilket frk. Petersen ikke undlod at bemærke.

Under 1. verdenskrig var Marie Jørgensen nattevagt sammen med en anden plejerske. De skulle passe to afdelinger, hvor der dengang ikke var elektrisk lys. Man sad ved en 'vågekone' bestående af vandglas med lidt petroleum og en væge. I det spinkle lys sad de og broderede, når de ikke var ude at trække urene på sovesalene. Det skulle gøres hver time, og belysningen var en medbragt flagermuslygte. En nat gik det galt. En patient var stået op og hav-

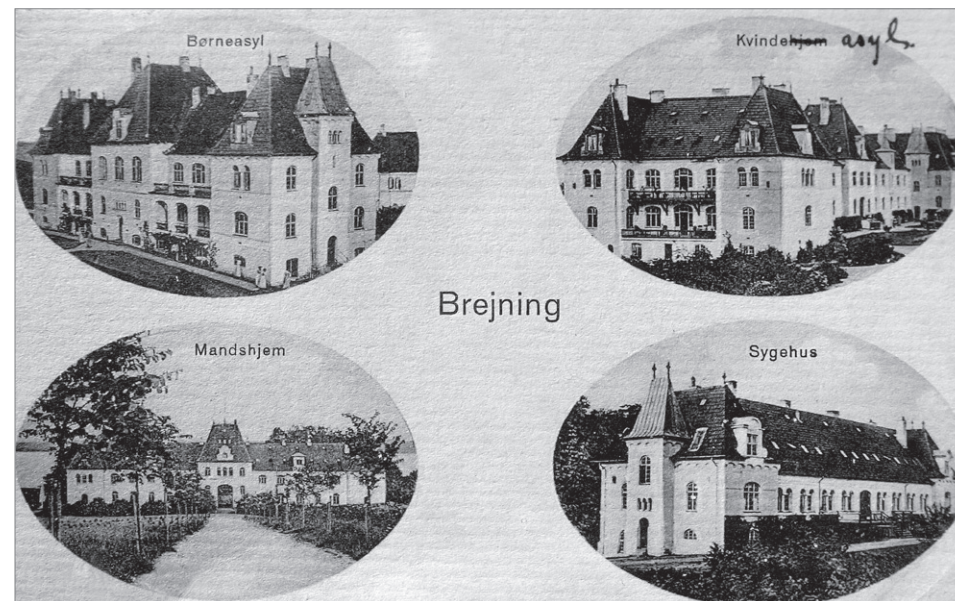
de gemt sig bag døren. Han overfaldt Marie Jørgensen, som blev reddet af en mandlig plejer, der fik fat i fyren og dæmpet ham ned.

I Cellen, der lå ned mod skoven, var der kun én patient, så plejersken kunne ind i mellem sidde med sit håndarbejde i tekøkkenet. Der var dog altid en mandlig plejer til stede. Cellen havde jernstænger for vinduerne, og patienten på den tid gik rundt og rundt i cellen, flåede alt tøj og smurte vægge og sig selv ind i afføring. Når det blev for slemt, tog Marie Jørgensen hende i bad, mens plejeren gjorde cellen ren. En dag skulle der males, og maleren underholdt personalet med sang, og han fortalte frk. Jørgensen, at han skam også spillede mandolin. Den ville han tage med og

spille et stykke for hende, men just som han var begyndt, så Marie Jørgensen, at professor Keller nærmede sig. Mandolinen røg ind under køkkenforhænget, men da Keller trådte ind, sagde han, at han syntes, at man kunne høre musik og sang fra Cellen. 'Men det kan jo ikke passe', og så gik professoren igen.

Fritiden

På friaftenerne gik veninderne Annine Elstrøm, Dagny Nicolaisen og Marie Jørgensen ofte en aftenur i området. Turen kunne gå ned til et lille ismejeri i byen, hvor man købte kage med hjem til aftenskaften. Mejeridamen hed fru Nielsen og var gift med byens skorstensfejmester. Sønnen hed Bertel. Han blev senere Vejles kendteste

Postkort med nogle af institutionens bygninger. Kortet er fra den tid, hvor Marie Jørgensen arbejdede i Brejning.

bygmester. Allerede i Brejning – tiden var han flittig. Det fortælles, at han om aftenen selv kørte bygningsmaterialer til det hus, han var ved at opføre på vejen ned mod stationen.

Personalet på DKA havde hørt meget om Torn Trine, men de havde ikke mødt hende. Under 1. verdenskrig, hvor kaffen var rationeret, havde Marie Jørgensen fået foræret rigtig kaffe. Den skulle virkelig nydes, så hun inviterede en veninde med til stranden, hvor de fandt et velegnet sted til at åbne sodavandsflasken med det kostbare indhold. Pludselig kom en 'gammel kone' ud af skoven med et knippe brænde på ryggen. Det var Trine, som havde ord for at være menneskesky. Men hun spurgte, hvad de lavede ved hendes strand, og da hun kom nærmere, kunne hun dufte kaffen. Marie Jørgensen spurgte, om hun hed Trine, og det gjorde hun da. Ville hun ikke have en kop kaffe med?

Torn Trine på vej i land efter at have strøget rejer - ca. 1900

Jo, så skulle Trine lige op til sit hus og hente en kop, men hun kom tilbage med et drikkeglas, som foden var slået af. Hun plantede det i sandet og sagde, at nu kunne de godt skænke for hende. Og når de nu var to plejersker, måtte de gerne komme igen og benytte hendes strand.

På frisdage gik Marie Jørgensen ofte den lange tur til Gauerslund Kirke sammen med en eller to patienter, som i forvejen havde lovet 'at være søde.' Næppe var de kommet ind i kirken og havde sat sig, før end patienten begyndte at grine højt, så det rungede. Marie Jørgensen turde ikke rejse sig og få patienten ud, for hun var bange for, at vedkommende så ville råbe endnu højere: 'Jeg skal nok være sød.' Da de endelig kom ud efter gudstjenesten, spurgte Marie Jørgensen patienten, hvad han bildte sig ind. 'Jo', svarede han, 'præsten lignede snedkeren på DK1.' Og det måtte hun i sit stille sind give ham ret i.

Hr. Lund og Thomas

På Mandshjemmet var der særlig én, hun huskede. Han hed Johannes Lund. Det fortælles, at da Marie Jørgensen var blevet gift og havde fået datteren Ellen, ville hun til Brejning for at præsentere barnet for kollegerne. Den første hun mødte, var imidlertid Johannes Lund, som sagde: 'Goddag forhenværende frk. Jørgensen. Hvor har De dog fået sådan en lille kvinde fra?'

På et senere tidspunkt arbejdede en anden af Marie Rasmussens døtre, Ruth, på Vejle Sygehus. En dag i 1946

kom hun hjem og fortalte, at der lå en af moderens tidligere patienter deroppe. Det var Johannes Lund, så familien Rasmussen sendte frugt op til ham. Når overlægen gik stuegang, spurgte han pænt: 'Hvordan går det, Johannes?' Svaret var: 'der, hvor jeg kommer fra, hedder jeg HR. Lund.'

Senere i livet efter tiden på DKA hændte det, at familien Rasmussen på vej til Hvidbjerg smuttede via Brejning. Engang i 1955-56, hvor de holdt ved købmanden, kom en ældre klient iført polituniform hen og stak hovedet ind i bilen, mens han sagde: 'Det er nok den forhenværende frk. Jørgensen.', hvortil Marie Rasmussen svarede: 'Og du er Thomas.' Jo, det var han da. 'Så skal du have en 25 øre.' 'Tak', sagde Thomas, 'så kan jeg købe sukker til min kaffe.'

Professor Kellers billede

Professor Keller blev af personalet betragtet som en stor personlighed. De fleste af de ansatte havde et billede på væggen af Keller siddende på en bæk i parken. Til stor fortrydelse for datteren Ellen havde moderen også Keller hængende på væggen. Især var datteren utilfreds, når gæster i hjemmet betragtede billedet og spurgte: 'Er det så din far?' I 1958 blev billedet overdraget til Annine Elstrøm, moderens veninde fra DKA-tiden, men i 1988 kom der en kasse til Ellen Rasmussen, og øverst lå Keller-billedet. Så kom det til Museet Kellers Minde.

Dette var nogle erindringsglimt fra livet på DKA i gamle dage.

Professor Keller på bænken

Moderens fortællinger fik siden datteren, Ellen Rasmussen, til at skrive følgende digt:

*Her jeg gerne Dem fortæller
Om den gamle Christian Keller
Da han gik ved Brejning Strand
Her ved Vejle fjordens vand,
Først han rejste Danmark rundt,
Over hav og fjord og lund
For at finde det smukkeste sted,
Og det blev Brejning, vi alle ved.
Han endte sin søgen ved Vejle Fjord,
Som han fandt det skønneste i nord.
Vandred over stok og sten.
Professoren var ikke sen.
I den stille aftenstund
tog han ofte turen rundt,
for at se, om alt var vel,
her i vers han prises vil.*

Årets gang i Gauerslund, Gårslev, Skærup og Smidstrup sogne

Dette er en oversigt over nogle af de begivenheder, der fandt sted i gl. Børkop Kommune fra november 2011 til november 2012. Kilde til oversigten er Vejle Amts Folkeblad.

November 2011

10. november

Børkop trængte til et nyt og handicapvenligt offentligt toilet, da det eksisterende toilet ved stationen ikke var særligt indbydende. En underskriftindsamling i byen skulle minde politikerne om behovet for bedre forhold, og kravet blev støttet af Handicaprådet i Vejle. Kommunen arbejdede på en løsning, der en overgang indbefattede meget kreative finansieringsforslag. Den 15. februar 2012 afleveredes 500 under-

skrifter, der krævede et nyt, offentligt toilet i byen. Den 6. marts vedtog teknisk udvalg så at istandsætte det gamle toilet ved stationen for 75.000 kr., og den 18. juni kunne det renoverede toilet tages i brug. Det har åbent alle dage fra 6.30 til 20 og rengøres hver dag.

16. november

Torben Glynn

Aagaardens skæbne var genstand for udtalelser fra fhv. borgmester og nuværende byrådsmedlem Leif Skov og kulturudvalgsformand Dan Arnløv Jørgensen. De var kede af, at store dele af Aagarden og det tidligere rådhus stod tomt, så et salg ville blive aktuelt, om ikke andet så som en byggegrund. Begge forsikrede, at den lokale kultur ikke ville blive hjemløs, idet der kunne skaffes plads til Kunsts-kabet og Børkop

Benny F. Nielsen

Amatør Scene i Biblioteket. Børkop Lokalhistoriske Arkiv blev mærkeligt nok slet ikke nævnt.

29. november

I mere end 50 år havde beboerne i Andkær ønsket sig en cykelsti mellem Andkær og Vinding, og endelig denne novemberdag blev den 3,5 km lange sti indviet af formand for Teknisk Udvalg, Peder Hummelose, der fandt, at det havde været en svær fødsel, men barnet blev flot.

Mathilde Bech

December 2011

3. december

Julemanden var længe om at blive væk- ket af børnene på Torvet overfor Brød- hjørnet i Børkop. Der var nu heller ikke meget jul over det våde og sjaskede vejr, som den stakkels sæsonarbejder skulle ud i.

Christian Brandt

Christian Brandt

Januar 2012

1. januar

Ukendte gerningsmænd begik natten til årets første dag hærverk på Gårslev Skole, hvor der blev smadret både vin- duer og døre. Af mere positive begiven- heder kan nævnes indvielsen af en ny sti, Skolestien, fra Gårslev Østergade op til skolen den 25. april. I slutningen af september havde skolepædagogerne Maria Kramme og Karina Wulff ar-

rangeret en uge, hvor der var et minisamfund med handel og vandel, og betalingsenheden hed grunker. Eleverne var vilde med deres samfund.

Torben Glynn

4. januar

Kunstkabet kunne fejre 10 års jubilæum, og jubilæumsåret blev indledt på festlig vis med et foredrag af pens. overlæge Ole Helmig, der fortalte mange muntre episoder fra et langt lægeliv fra Nordjylland til Irak.

Februar

11. februar

Torben Glynn

Den lokale fiskehandler, Ryan Kjær Kristensen fra Gåslev, har indgået en aftale med Rema 1000 i Børkop om, at

hans fiskebil holder ved butikken hver tirsdag. Derved får byen to fiskebiler, idet Strib Fisk holder et andet sted i Børkop hver torsdag.

22. februar

På DR 1 kunne seerne denne aften se brødrene Lund Madsen på jagt efter deres slægt gennem Skærup, Håstrup og Børkop Lokalhistoriske Arkiv, hvor de ramlede ind i en noget speciel forfader, der var med i Napoleonskrigene og havde opfundet en salve, som kunne kurere stort set alt på heste.

Marts

18. marts

Benny F. Nielsen

Gauerlund sogns nye præst, Lisbeth Holm Filtenborg blev indsat af provst Leif Arffmann. Hun afløser Peter Højlund, som gik på pension efter 33 år i embedet.

28. marts

400 var mødt op i Gårsløvhallen for at høre og se TV-værten Hans Pilgaard, der underholdt med et muntret og livsbekræftende foredrag.

Juni

15. juni

Traditionen tro regnede det, da Børkop Rocker blev afviklet, men i år gjorde det ikke noget, thi belært af erfaringerne havde man stillet et stort telt op, og så kunne det bare regne. Festen blev en stor succes med deltagelse af små 1.000 mennesker hen over weekenden.

Michael Sørensen

Michael Sørensen

April

5. april

Kunstforeningen K 72 kunne fejre 40 års jubilæum, og det blev markeret med en udstilling i Gauerlund Sognehus, hvor 19 kunstnere udstillede. Tilmed er der blevet udgivet et jubilæumsskrift på 40 sider, som fortæller foreningens historie. Jubilæumsudstillingen blev særdeles velbesøgt med 800 gæster, og en stor omsætning.

Benny F. Nielsen

Juli

22. juli

For første gang var Børkop station på veteranetogets rute, idet det på turen fra Lunderskov om formiddagen og retur om eftermiddagen gjorde holdt i Børkop. Årets tog var trukket af et stort damplokomotiv, S 736, foran stålvogne, hvilket gjorde, at man godt måtte have passagerer med, når toget kørte på den dobbeltsporede strækning.

31. juli

Helt usædvanligt var generalforsamlingen i Grundejerforeningen for Hvidbjerg, Høll og Mørkholt så ganske

Michael Sørensen

udramatisk, især i forhold til generalforsamlingen i 2011, der var noget kaotisk. Men formanden, Gitte Papuga, var glad for roen, og det selv om kontingentet blev forhøjet fra 100 til 150 kr., men det var som følge af et forslag fra salen.

Torben Gjørup

August

6. august

Denne mandag startede 52 elever på Børkop Højskole til det nye forstanderpar's store tilfredshed. Margit Skov Pedersen og Erik Back Pedersen kom fra Frøstruphøjskole, og via en ihærdig indsats har de fået fordoblet elevtallet.

Torben Gjørup

6. august

I Smidstrup kunne man gøre status efter byfesten, som havde været lige efter bogen og en stor succes med del-

Mathilde Bech

Mathilde Bech

tagelse af mange optrædende lige fra Danmarks ældste boyband, Tørfisk, til Fredericia Jernbaneorkester.

16. august

Gåslev Byfest blev indledt i regn, men det gjorde ikke noget indendøre i festteltet ved Gåslev Sognegård. Her var der ølsmagning under ledelse af Tommy Holm fra Børkop. Det blev en succes. De følgende dage var festen velsignet med godt vejr, og det blev en god årgang af Gåslev Byfest, selv om der kun var én slags sodavandsis.

September

5. september

Mette Mørk

Smidstrupparken kunne præsentere en helt ny minibus, som det var blevet muligt at købe, fordi en af beboerne, Anne Thuesen, havde doneret 250.000 kr. til købet af den ni-personers bus til glæde for de 31 beboere.

28. september

Flertallet i menighedsrådet i Gauerslund sogn køber en ny bolig til præsten. Den ligger på Kragelundvænget 45 og erstatter den gamle præstegård i Gauerslund, som efter menighedsrådsvalget den 13. november næppe bliver præstegård igen, idet Den grundtvigske Liste, der havde kæmpet for en bevarelse af den gamle præstegård, ikke fik flertal.

Oktober

6. oktober

Smidstrup-Skærup Skole indviede et helt nyt og moderne hjemmekundskabslokale som erstatning af det 30 år gamle skolekøkken, hvor skufferne faldt ud for et godt ord.

12. oktober

Eleverne fra Gauerslund og Andkær samledes i skolegården på Fælleshåbsvej. De to skoler har fået nyt fælles navn, Fælleshåbsskolen, et nyt logo – en nuttet ugle- og et nyt slogan: Skolen, der bevæger sig. Den fælles bevægelse

Silke Bang

blev symbolsk markeret ved at elever fra de to skoler løb side og side ind til den årlige motionsdag.

13. oktober

Denne dag åbnedes Å Kunst i Byparken i Børkop. Det er Kunstsabets meget aktive medlemmer, der står bag det utraditionelle initiativ. Turen langs åen blev dermed en kunstoplevelse, der også skulle markere foreningens 10 års jubilæum.

Torben Gjørup

Tak til Vejle Amts Folkeblad for udlån af aktuelle billeder

Layout/Produktion

Ulla Arlbjørn

Redaktion

Bodil Højlund (ansvarshavende)

Vigand Rasmussen

Arkivets øvrige medarbejdere

Hanne Jensen

Tage Bundgaard Christiansen

Hans Brandt

Lis Brandt

Else Møller-Hansen

Lise Madsen

Fotos

Børkop lokalhistoriske Arkiv.

Torben Glyum

Benny F. Nielsen

Mette Mørk

Michael Svenningsen

Silas Bang

Mathilde Bech

Christian Brandt

Tryk

Børkop Bogtryk & Offset.

ISBN 978-87-986325-6-6

ISSN 2245-3601